

Voordat u gaat wandelen...

Inleiding

De OV-stapper Omringdijk gaat van bushalte Het Hoog in Avenhorn naar station Hoorn en is 13 km lang. De route gaat over een deel van de Westfriese Omringdijk en wordt gekenmerkt door open landschappen. U loopt merendeels over grasdijken en door weiland, tussen de schapen door. Aan het begin heeft u zicht op de polder de Beemster, bijzonder door z'n kavelpatronen als van een dambord. De route volgt de oever van de Beemsteruitwatering en komt langs het gerestaureerde dieselgemaal Beetskoog. Samen met het Zuiderzeepad gaat de wandeling verder over de dijk langs het IJsselmeer naar Hoorn. Honden zijn op deze route vanwege beweiding met schapen op de grasdijken niet toegestaan.

Pas op: Op sommige plaatsen langs de route wordt er gewerkt aan het verstevigen van de dijken langs het Markermeer. Dit heeft afsluitingen en/of omleidingen tot gevolg op het deel van de route dat samenvalt met het Zuiderzeepad.

Gedetailleerde informatie kunt u vinden op de website: <https://www.markermeerdijken.nl/>.

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgedeeld. De tekst van de routebeschrijving wordt afgewisseld met achtergrondinformatie over bezienswaardigheden, cultuurhistorie, natuur en landschap. Deze informatie is blauw gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers bij de tekst vindt u terug op het kaartje.

Markering van de route

Het eerste deel volgt de route Omringdijk enkele routes die door Landschap Waterland zijn ontwikkeld en gemarkeerd (blauwe sticker met naam van route): Hoge Dijkroute, Uilenroute en Waterlingroute (6 km). Tussen Schardam en Hoorn volgt u de bekende wit-rode markering (7 km) van het Zuiderzeepad (LAW 8, Enkhuizen – Stavoren, 400 km). Enkele knooppunten van het wandelnetwerk Noord-Holland zijn als volgt in de routebeschrijving opgenomen: (kp3->4) wil zeggen bij knooppunt 3 route vervolgen richting knooppunt 4.

In de onderstaande beschrijving van de wandeltocht wordt de markering als volgt weergegeven:

 Dit deel van de wandeling is door Landschap Waterland gemarkeerd (6 km).

 Dit deel van de wandeling behoort tot het Zuiderzeepad (7 km)

Horeca onderweg

Op de route vindt u de volgende horecagelegenheden: (na 1,6 km) Eetcafé [Les deux Ponts](#), Oudendijk. Open van wo t/m zo vanaf 10.30 uur.

(na 5 km) Restaurant ['La Mère Anne'](#), Oudendijk. Geopend di, do, vr vanaf 12 uur, zo vanaf 14 uur, wo en za vanaf 17 uur. Op ma gesloten.

(na 8 km) Pannenkoekenhuis ['Ootje Konkel'](#), Scharwoude. Open di t/m vr vanaf 15 uur, za en zo vanaf

10.30. In het centrum van Hoorn zijn meerdere horecagelegenheden.

Busreis heen

Het beginpunt van deze wandeling is in Avenhorn. U neemt vanaf station Hoorn buslijn 128 in de richting van Noord-Beemster en stapt uit bij de halte 'Het Hoog' in Avenhorn. De bus rijdt van ma t/m vr 2x per uur en na 19.00 uur en op za/zo 1x per uur. Controleer vertrektijden op 9292.nl.

Treinreis terug

Er vertrekt vanaf station Hoorn dagelijks 2x per uur een trein richting Amsterdam en richting Alkmaar. Voor actuele vertrektijden kijk op ns.nl.

Inkortingsmogelijkheid

Na 5 en 10 km kunt u de route afbreken en de bus nemen naar station Hoorn. Bel voor nadere inlichtingen (0900- 9292) of kijk op: 9292.nl.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door zo'n 900 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Kijk op: www.wandelnet.nl.

Meldpunt Wandelen

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons! www.meldpuntroutes.nl

Beschrijving van de Wandeling

 U stapt bij bushalte 'Het Hoog' in Avenhorn uit en loopt linksaf over het trottoir (kp2->3). Bij de ANWB-handwijzer recht door het fietspad opgaan richting Purmerend (kp3->4). Het fietspad draait met een bocht naar rechts omhoog en loopt vervolgens langs de provinciale weg N243. Direct na de brug (kp4->7) over het water linksaf, de weg oversteken en over de dijk blijven lopen. U volgt de markering van de Hoge Dijkroute en de Uilenhoekroute.

Beemster

Op de grasdijk staan bordjes met het gedicht Kunst Matig van Bram Vermeulen. De cabaretier en schrijver van Nederlandse liederen wijst hiermee op het ingrijpen van de mens in het landschap. Tot zijn dood in september 2004 woonde hij langs de Beemster-uitwatering in Oudendijk. Ooit was de Beemster een binnenzee, die direct en via het Purmermeer in verbinding stond met de Zuiderzee. Later werd het een groot binnenmeer, dat uiteindelijk tussen 1607 en 1612 met behulp van 42 molens is leeggepompt. De drooglegging van de Beemster werd mogelijk gemaakt door rijke VOC kooplieden en uitgevoerd onder leiding van de beroemde waterbouwkundige Leeghwater. Inmiddels prijkt de

polder op de werelderfgoedlijst van Unesco als gaaf voorbeeld van een droogmakerij uit het begin van de 17e eeuw.

■ U passeert een aantal hekken totdat u op een asfaltweg uitkomt bij ANWB-wegwijzer Y-6702/3. Hier gaat u linksaf de brug over (kp7->12). Voor de tweede brug rechtsaf bij Y-6702/4 (kp12->99), de Beetskoogkade volgen richting Schardam.

1. Melk- en wagenbruggen

Na het droogleggen van de Beemster in het jaar 1612 werd de ringsloot Beemster Uitwatering gegraven. De boeren door wier land de Ringsloot werd gegraven, bedongen dat zij hun land 'ten eeuwige dage' per brug konden bereiken. Er werden vier 'vaste wagenbruggen' aangelegd en vier kleinere 'bekwame melkbruggen'. Momenteel heeft Oudendijk nog 7 bruggen. Een plan de karakteristieke bruggen met witte leuning blauw te schilderen, is door protest van de baan. Om flora en fauna te bevorderen beheert het waterschap vele dijken en oevers op ecologische wijze. Dat betekent dat de dijken niet worden bemest en dat het gemaaide gras snel wordt afgevoerd. Ook wordt grond afgegraven zodat poelen in de berm ontstaan.

■ U volgt vanaf hier de markering van de Waterlingroute. U kunt over de grasdijk lopen of over de asfaltweg onderlangs. Na 800 meter gaat u rechtdoor en negeert het bordje Waterlingroute dat rechtsaf het weiland in wijst. 250 meter verder passeert u aan uw rechterhand het Dieselgemaal Beetskoog (kp99->98->51).

2. Dieselgemaal Beetskoog

Al bijna een eeuw zwoegt de Brons dieselmotor van het gemaal voor waterschap De Waterlanden. De motor verving in 1910 een stoommachine met vijzel. In 1931 nam het even verderop gelegen elektrisch gemaal Beetskoog de bemalingstaak over. Sindsdien is het dieselgemaal reservegemaal voor de polder Beetskoog. [Dieselgemaal Beetskoog](#) is gratis te bezichtigen van mei tot oktober op de 1e zondag van de maand tussen 11.00 en 16.00 uur en op afspraak 0299 - 542109. Onder de daklijst van het gemaal hebben al vele zwaluwen hun toevlucht gezocht.

■ U komt onder het viaduct van de snelweg A7 door, waar u een 'stobbenwal' ziet. Uitgekomen bij de N247 (ANWB-wegwijzer Y-6563/10) gaat u linksaf de eerste brug over.

3. Groene verbindingen

Veel dieren komen op hun reis naar een ander natuurgebied onoverkomelijke barrières zoals snelwegen, spoorrails en hoge en harde oevers tegen. Om deze belemmeringen op te heffen worden onderdoorgangen onder snelwegen gemaakt (hier zichtbaar bij de N247), glooiende oevers met rietkragen aangelegd en stobbenwanden onder viaducten (zoals u zojuist bij de A7 zag) gerealiseerd. Het is zelfs de bedoeling het waterrijke Noord Holland op deze manier weer leefbaar te maken voor de niet meer aanwezige otter.

■ Direct na de brug rechtsaf de N247 oversteken en rechtdoor, Dorpsweg richting Schardam. U loopt over de

oever van de Beemster Uitwatering. De Dorpsweg gaat over in de Laag Schardammerweg. U steekt de spoorlijn over. Bij brug rechtdoor (kp51->97).

4. Rietkoog

In de buitendijkse Rietkoog zitten 's winters duizenden eenden, o.a. tafel- en kuifeend en grote zaagbek. 's Zomers broeden er weidevogels. Dit buitendijkse land maakte vroeger een essentieel onderdeel uit van de kustverdediging. De middeleeuwse dijken waren slechts kaden van enkele centimeters hoog. Belangrijker dan de dijk was het uitgestrekte buitendijkse land. Op het voorland werden de golven gebroken, waardoor ze aan kracht inboetten.

■ Op de splitsing bij Y-15791/1 heeft u twee mogelijkheden: Met uitzondering van het broedseizoen (van 15 maart tot 15 juni, zie volgende alinea) kunt u hier rechtdoor lopen (kp97->10). Waar de weg een haakse bocht naar rechts maakt (voor het IJsselmeer), neemt u het pad naar links (kp10->96) de dijk af en de brug over. U volgt verder de wit-rode markering van het Zuiderzeepad. Na het overstapje blijft u langs de oever van het IJsselmeer lopen door de weilanden. U passeert verschillende hekken.

Van 15 maart tot 15 juni gaat u via het overstapje de dijk op (kp97->96). Op de dijk linksaf en deze steeds maar blijven volgen. U passeert verschillende hekken. U volgt de wit-rode markering van het Zuiderzeepad.

5. Doorbraken

De dijk tussen Schardam en Hoorn heeft het zwaar te verduren gehad; de doorbraken volgen elkaar snel op. Scharwoude ligt tussen twee braken in. Doordat ze ingepolderd zijn, zijn ze nu moeilijk te herkennen. De Karperput is een grote kleiput, te herkennen aan zijn rechthoekige vorm. De dijk maakt een grote slinger om de Bedijkte Waal. In 1675 brak hier de Zuiderzee voor het laatst door de Westfriesse Omringdijk en zette heel Holland ten noorden van het IJ onder water. Het monument herinnert hieraan.

■ U komt in beide gevallen uit bij een uitkijk- en informatiepunt op de dijk (kp96->93). Hier is een herinneringssteen aangebracht: "West-Friesland drie eeuwen droog". Blijf vanaf dit punt over de dijk lopen (kp93->90->88->68) tot in de stad Hoorn.

6. Hoornse Hop

'Hoorn' betekent dijkhoek en 'hop' inham. Beide zijn ontstaan door kustafslag. De baai vormde in 1573 het toneel voor de Slag op de Zuiderzee. Dat was tijdens de Tachtigjarige Oorlog, waarin de Watergeuzen en de Prins van Oranje zich verzetten tegen de Spanjaarden. Met noordenwind bestormden de kleine geuzenscheepjes de Spaanse vloot en werden de oorlogsschepen geënterd. Na 28 uur vechten was er geen Spaans schip meer over en moest Bossu zich overgeven. Ter hoogte van paal 51 stond eerst buitendijks en vanaf 1734 waarschuwend boven op de dijk een buitengalg.

■ Waar de dijk in Hoorn bij de bebouwing afgelopen is, loopt u verder over een wandelpad langs het IJsselmeer. U houdt de schouwburg (een nieuw gebouw met een groenkoperen dak en toneeltoren) aan uw linkerhand.

Direct na de schouwburg (kp68->69) loopt u links omhoog en gaat u schuin naar rechts de straat Breed in. Vervolgens neemt u de derde straat linksaf, Veemarkt. Houd de winkels direct aan uw rechterhand en blijf het trottoir volgen. (U passeert het VVV-kantoor. Heeft u nog tijd voor en zin in een stadswandeling door Hoorn, dan is deze hier verkrijgbaar.) U komt uit voor het station Hoorn, eindpunt van deze NS-wandeltocht.

7. Hoorn

Vooraf in de Gouden Eeuw is Hoorn opgebloeid als handelsstad. Statige pakhuizen en panden herinneren aan de tijd van de Verenigde Oost-Indische Compagnie. De oude stad leent zich goed voor een stadswandeling. Liefhebbers van cultuurhistorie vinden er musea in historische panden zoals het [Westfries Museum](#), in het Statencollege uit 1632 en het Museum van de 20e eeuw, met een maquette van Hoorn anno 1650, in voormalige kaaspakhuizen.

Genoten?

Schrijf een review!

<https://www.wandelnet.nl/wandelroute/756/Omringdijk/review>

Alle gegevens in deze folder gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze OV-stapper werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Stichting Wandelnet aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet. (Uitgifte 15-12-2024)